การเตรียมความพร้อมของหน่วยงานในการดำเนินการ
เรื่อง เทคโนโลยีที่เหมาะสม (Appropriate technology)
รวมถึงการขับเคลื่อนการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัย
ภายใต้ พ.ร.บ. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2564

รศ.ดร.สุดสงวาสดิ์ ดวงศรีไสย์

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว.)

วันศุกร์ที่ 9 มิถุนายน 2566

OUTLINE

1. บทบาท สกสว.
2. แนวคิดด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์
3. พ.ร.บ. ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2564
4. ตัวอย่างเทคโนโลยีที่เหมาะสม (Success case)
5. RU ชวนคิด

บทบาท สกสว.

บทบาทหน้าที่ของ สกสว.

"ส่งเสริม สนับสนุน และขับเคลื่อน ระบบการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศด้าน วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคมศาสตร์ มนุษศาสตร์ และสหวิทยาการ"

พรบ.สภานโยบาย (ม.44 อนุ1-15)

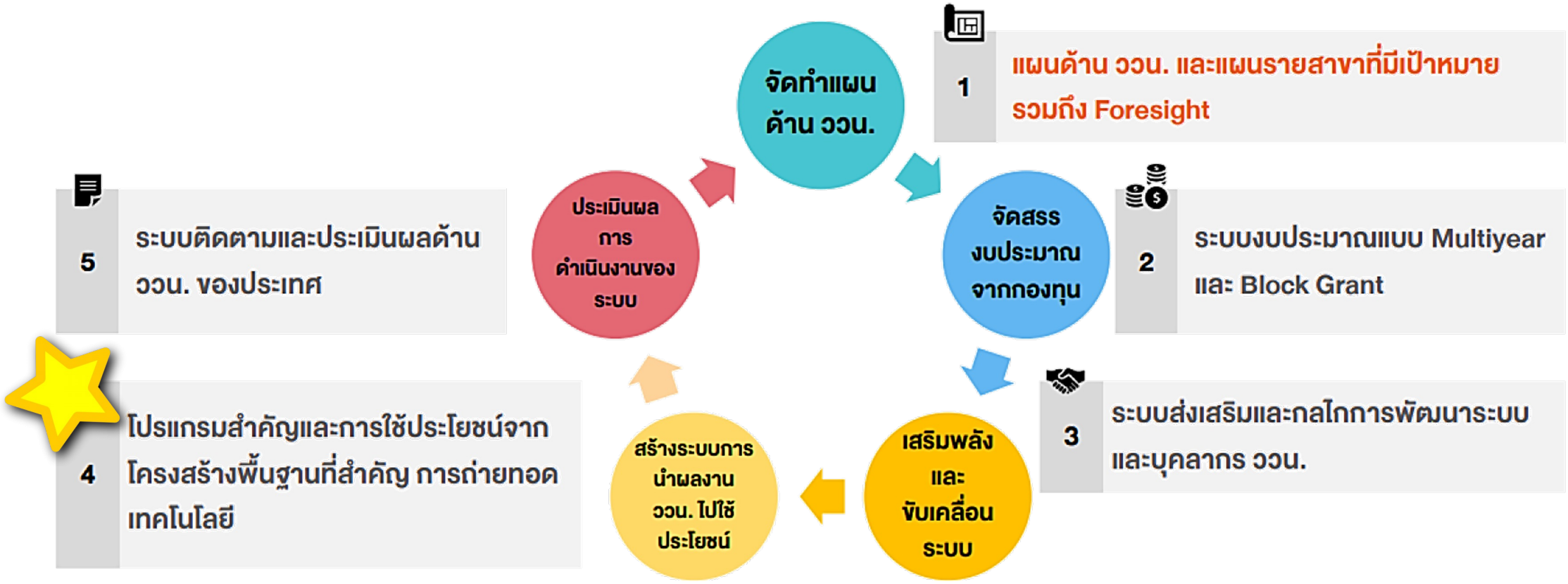

ความสำคัญของการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

https://www.bangkokbiznews.com/tech/innovation/1047337

ครม. อนุมัติ กรอบงบประมาณกองทุนส่งเสริม วจน. ปี 67

จำนวน 31,100 ล้านบาท มุ่งแก้ปัญหาสังคม-สิ่งแวดล้อม-ภาวะฉุกเฉิน

เพื่อเป้าหมายสำคัญให้ไทยหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลาง

การวิจัยและพัฒนา
คือ การลงทุน

งบประมาณวิจัยและพัฒนา
มาจาก...ภาษีประชาชน

ต้องทำให้ประชาชนเห็น
ประโยชน์และคุณค่า

แนวคิดด้านการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

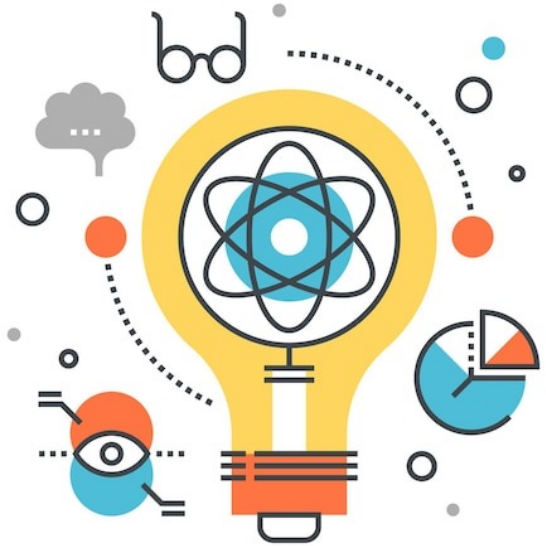

คุณค่าของระบบ ววน.

ระบบ ววน. ที่พึงประสงค์ต้องทำให้หน่วยงานในระบบ ววน. สามารถส่งมอบผลผลิตได้อย่างมีความรับผิดรับชอบ ให้ประเทศบรรลุเป้าหมายด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน การลดความเหลื่อมล้ำ การเพิ่มคุณภาพชีวิต และการพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อมด้วย ววน. (ป่า น้ำ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ) ทั้งนี้ ระบบ ววน. จะต้องมีธรรมาภิบาล ตอบสนองต่อสภาวะวิกฤตได้ รวมทั้งสามารถทำให้หน่วยงานในระบบ ววน. และหน่วยงานด้านการพัฒนามีศักยภาพสูงขึ้น และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงในนำผลงาน ววน. ไปใช้ประโยชน์ได้ในวงกว้าง และนำพาประเทศสู่อนาคต

กรอบการวิเคราะห์ระบบ ววน.ของประเทศไทย

กรอบแนวคิดการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ สกสว.

ตัวอย่างกรอบแนวคิดการขับเคลื่อนผลงานวิจัยและนวัตกรรม output to impact

เป้าหมาย

ระบบวิจัยและนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

สร้างความสามารถของเอกชนเพื่อมุ่งเศรษฐกิจฐานนวัตกรรมยกระดับห่วงโซ่อุตสาหกรรม เป้าหมาย เชื่อมต่อและกระจายสู่เศรษฐกิจฐานราก ผ่านการบริหารจัดการที่มีส่วนร่วมแบบ quadruple helix

ระบบวิจัยและนวัตกรรมเพื่อขับเคลื่อนสังคมและสิ่งแวดล้อม

การสร้างและใช้องค์ความรู้จากสหวิทยากร เพื่อการบริหารจัดการทุนและทรัพยากร (Capitals and Resources) ในการสร้างคุณค่า และโอกาสการเข้าถึงทุนและทรัพยากรของประเทศ ที่สอดคล้องกับความซับซ้อนและหลากหลายของผู้คนและบริบททางสังคม การสร้างความกล้ารับผิดรับชอบ (Accountability) รวมทั้งขจัดความยากจน ลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ แก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมความท้าทายทางสังคม และเป็นการวางรากฐานให้เกิดสังคมคุณภาพ

Outcome ที่เกิดจากการใช้ประโยชน์งานวิจัยและนวัตกรรม

สร้าง/ทบทวน นโยบาย มาตรการ กฎระเบียบ กฎหมายจากฐานงานวิจัย

ผู้ประกอบการมีรายได้เพิ่มขึ้นจาก innovative product/process

ชุมชน ประชาชน ภาคประชาสังคม คนในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมจากการรับการถ่ายทอดองค์ความรู้จากงานวิจัย

ผู้ใช้ประโยชน์งานวิจัย (Users)

Policy stakeholder/ Policy actors

ผู้ประกอบการ (รวมถึง Startup)

ชุมชน ประชาชน/ภาคประชาสังคม/ หน่วยงานในพื้นที่เป้าหมาย

RU integrator (intermediaries)

RU นโยบาย

RU เศรษฐกิจ/ พาณิชย์

RU สังคม ชุมชน

ผลงานวิจัยและนวัตกรรม

Research Utilization: RU

กระบวนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

Research and Development

นักวิจัย

Policy & Ecosystem

Manufacturing

ผู้รับการถ่ายทอด/เอกชน

(1st User)

Policy & Ecosystem

Marketing & Sales

เช่น แพทย์ พยาบาลในโรงพยาบาล/ประชาชน

End user/Beneficiary

การกำหนดขอบเขตของงาน RU ด้านพาณิชย์

TSRI

	Gate 1	Gate 2	Gate 3	Gate 4	Gate 5
	คัดกรอง Idea/โจทย์	คัดกรองครั้งที่ 2	ตัดสินใจพัฒนาผลิตภัณฑ์	ตัดสินใจทดสอบตลาด	ตัดสินใจที่จะปล่อยผลิตภัณฑ์สู่ตลาด
	คำถาม : Idea/โจทย์เหมาะสม/คุ้มค่าที่จะลงทุนวิจัย?	**คำถาม :** Idea/โจทย์ ได้มีการพิจารณาอย่างรอบด้าน?	**คำถาม :** Business case นี้ เป็นไปได้/น่าสนใจ/คุ้มค่า?	**คำถาม :** โครงการนี้ควรจะนำไปทดสอบตลาด?	**คำถาม :** ผลิตภัณฑ์พร้อมสำหรับการจำหน่าย?
Idea	Scoping	Building business case	Development	Market Testing & Validation	Launch
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Stage 4	Stage 5
	1. ประเมินความเป็นไปได้ทางเทคนิคเบื้องต้น (T)	1. ประเมินความเป็นไปได้ทางเทคนิค (Technical feasibility) (T)	1. พัฒนาทางเทคนิค (T)	1. ขยายการทดสอบการใช้งานกับกลุ่มตัวอย่างภายใน (T)	1. เข้าสู่กระบวนการปรับปรุงผลิตภัณฑ์หลังการขาย (T)
	2. ศึกษาขนาดความต้องการของผลิตภัณฑ์ (B)	2. ศึกษาความต้องการของ End users (B)	2. พัฒนาต้นแบบเบื้องต้น (rapid prototype) (T)	2.ทดสอบการใช้งานกับกลุ่มลูกค้าจริง (Customer field trial) (T)	2. เปิดตัวและวางจำหน่ายผลิตภัณฑ์สู่ตลาด (B)
	3.ประเมินความเป็นไปได้ทางการเงินและทางธุรกิจ (B)	3. วิเคราะห์คู่แข่ง และศักยภาพในการแข่งขัน (B)	3. พัฒนาผลิตภัณฑ์ต้นแบบ (prototype) (T)	3. ทดสอบกระบวนการผลิตในระดับอุตสาหกรรม (T)	3. ผลิตผลิตภัณฑ์เต็มรูปแบบ (B)
	4.มี action plan สำหรับการพัฒนาสู่ stage 2 (B)	4. กำหนดคุณค่าที่จะส่งมอบให้ Users (Value proposition) (B)	4. ทดสอบการใช้งานผลิตภัณฑ์ / เทคโนโลยี / บริการ กับกลุ่มตัวอย่างภายใน (T)	4. จัดหาทรัพยากรสำหรับการผลิตระดับอุตสาหกรรม (B)	4. เริ่มการวางจำหน่าย (B)
		5. ประเมินความเป็นไปได้ในการดำเนินการ (B)	5. ทดสอบความปลอดภัย / คุณภาพ (T)	5.ทดสอบตลาดและทดลองการจำหน่าย (B)	5. ติดตามผลตอบรับ (B)
		6.กำหนดคุณลักษณะของผลิตภัณฑ์ (product definition) (B)	6. รับฟัง feedback ของลูกค้า (B)	6.วางแผนขั้นสุดท้ายก่อนการผลิตจริง (B)	
		7.วิเคราะห์ด้านการเงิน (B)	7. พัฒนากระบวนการผลิต/การดำเนินงาน (B)	7.วางแผนหลังการขายและศึกษาวงจรชีวิตของผลิตภัณฑ์ (B)	
			8. วางแผนการดำเนินการและผลิตแบบเต็มรูปแบบ (Full launch and operations) (B)	*เปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์อื่นในตลาด (หากจำเป็น)	
			*กรณีที่ผลิตภัณฑ์/บริการมีกฎหมายกำกับ ต้องผ่านการอนุมัติ/ขึ้นทะเบียนตามกฎหมายก่อน		

Post-Launch review

โดยให้กำหนดสัดส่วนการสนับสนุนของ รัฐ : เอกชน ให้ชัดเจน (เช่น 20 : 80 เป็นต้น)

Impact

T = Technology development

B = Business & Market development

Stage 5 = Transition Period -ให้ประเมินภายหลังการสนับสนุนของ RU ในรูปแบบนี้ด้วย

Entry — RU Zone — Exit

ปรับปรุงข้อมูล ณ วันที่ 29 ธันวาคม 2565

การกำหนดขอบเขตของงาน RU ด้านสังคม/ชุมชนและพื้นที่

	Gate 1	Gate 2	Gate 3	Gate 4	Gate 5
	คัดกรอง Idea/โจทย์	คัดกรองประเด็น/โจทย์ครั้งที่ 2	ตัดสินใจทำ Pilot project / Pilot Area	ตัดสินใจขยายผลจาก Pilot project / Pilot Area	ตัดสินใจขยายผลใช้งานจริงในวงกว้าง
	คำถาม: Idea/โจทย์เหมาะสม/มี Demand /สร้างผลกระทบในวงกว้าง/คุ้มค่าที่จะลงทุนวิจัย?	คำถาม : Idea/โจทย์ ได้มีการพิจารณาอย่างรอบด้าน?	คำถาม : Building Conceptual Model น่าสนใจ เป็นไปได้ และคุ้มค่า?	คำถาม : โครงการนี้ควรจะขยายผลการทดสอบเพิ่มเติม	คำถาม : Solution/แนวทาง พร้อมขยายผลใช้งานจริงในวงกว้างหรือไม่
Idea	Scoping	Building Conceptual Model	Development	Adoption Testing / Solution validation	Adoption & Adaptation
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Stage 4	Stage 5
	1. ประเมิน Solution/แนวทาง ที่เป็นไปได้เบื้องต้น	1.ประเมิน Solution/แนวทาง ที่เป็นไปได้ (Project Feasibility)	1. พัฒนากรอบแนวคิดและองค์ความรู้ที่จำเป็นที่นำไปสู่ Solution/แนวทาง	1. ขยายพื้นที่การทดสอบ Pilot project /Sandbox	1. เข้าสู่กระบวนการทบทวน Solution/แนวทางว่ายังเหมาะสมหรือไม่หลังจากประยุกต์ใช้งาน
	2. ศึกษาขนาดความต้องการของ Solution/แนวทาง	2. ศึกษาความต้องการผู้ได้รับประโยชน์ (Beneficiary)	2. ทดสอบกรอบแนวคิดโดยใช้ Focus group	2.ประเมิน Feedback จากผู้ได้รับประโยชน์จริง	2. ประกาศเปิดตัวและใช้งานจริงในวงกว้างเต็มรูปแบบ
	3. ประเมินความเป็นไปได้ของทรัพยากรที่จำเป็นในการวิจัยและขับเคลื่อน	3. วิเคราะห์ความต่างของแนวทางอื่นที่มีอยู่	3. ทดสอบทำ Pilot project /Sandbox	3. ทดสอบการขยายผลร่วมกับหน่วยงาน Function และ Stakeholder	3. กำหนดระยะเวลาในการดำเนินงานและเตรียมการสู่ Exit Strategies
	4. มี Action plan สำหรับ Stage ที่ 2	4. กำหนด Value Proposition	4. ประเมินผลกระทบเชิงลบที่มีต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	4. จัดหาทรัพยากรในการขับเคลื่อนและขยายผลในวงกว้าง	4. ติดตามผลตอบรับ
		5. ประเมินความเป็นไปได้ในการดำเนินการ	5. รับฟัง Feedback จากกลุ่มผู้ทดลองในPilot project /Sandbox	5. วางแผนการขับเคลื่อนและขยายผลจริง โดยหน่วยงาน Function และ Stakeholder	
		6. กำหนดรายละเอียดและขอบเขตที่จำเป็นของ Solution/แนวทาง ที่เป็นไปได้	6. พัฒนาแนวทางการขับเคลื่อนและขยายผลและประเมินความคุ้มค่า/ผลกระทบเบื้องต้น	6. วางแผนการติดตามและประเมินผลหลังจากการใช้ Solution/แนวทาง	
		7. วิเคราะห์ทรัพยากรที่จำเป็นในการขับเคลื่อน	7. วางแผนการขับเคลื่อนและขยายผลเต็มรูปแบบ (Full operation)		

Evaluation

Impact

Entry — RU Zone — Exit

ปรับปรุงข้อมูล ณ วันที่ 29 ธันวาคม 2565

การกำหนดขอบเขตของงาน RU ด้านนโยบาย

	Gate 1	Gate 2	Gate 3	Gate 4	Gate 5
	คัดกรองไอเดีย/โจทย์เชิงนโยบาย	คัดกรองประเด็น/โจทย์ครั้งที่ 2	ตัดสินใจพัฒนานโยบาย	ตัดสินใจขยายผลจาก Pilot project /Sandbox	ตัดสินใจประกาศใช้นโยบาย/ มาตรการ
	คำถาม: Idea/โจทย์นโยบาย เหมาะสม/มีผลกระทบวงกว้าง/ คุ้มค่ากับการลงทุนวิจัย	คำถาม : Idea/โจทย์ ได้มีการพิจารณาอย่างรอบด้าน?	คำถาม : Policy Case นี้เป็นไปได้/น่าสนใจ/ คุ้มค่า?	คำถาม : นโยบายต้นแบบควรนำไปขยายผลเพื่อสร้างการยอมรับต่อ Policy Maker?	คำถาม : นโยบาย/มาตรการพร้อมประกาศใช้หรือไม่
Idea	Scoping	Building Policy Case	Policy Formulation	Policy adoption / Decision	Policy Extension
ข้อมูลสภาพปัญหา/โจทย์ที่เกี่ยวข้อง	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Stage 4	Stage 5
	1. ประเมิน Solution/แนวทางที่เป็นไปได้เบื้องต้น (K)	1. ประเมินความเป็นไปได้ด้านนโยบาย (Political Feasibility) (P)	1. พัฒนากรอบแนวคิด/องค์ความรู้ที่จำเป็นที่นำไปสู่ Solution/แนวทางเชิงนโยบาย (K)	1. ทดสอบการขยายผลร่วมกับ Policy Maker/ หน่วยงาน Function / Stakeholder (K)	1. ทบทวนความเหมาะสมของนโยบายหลังจากเริ่มมีการใช้ (P)
	2. ศึกษาขนาดความต้องการของ Solution (K)	2. ศึกษาความต้องการของผู้ได้รับประโยชน์และได้รับผลกระทบจากนโยบาย (K)	2. ทดสอบกรอบแนวคิดโดยใช้ Focus group (K)	2.ประเมิน Feedback จาก Stakeholder โดยเฉพาะผู้ได้รับประโยชน์ที่เป็นเป้าหมาย (K)	2. บังคับใช้มาตรการ / นโยบาย เต็มรูปแบบครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย (P)
	3. ประเมินความเป็นไปได้ของทรัพยากรที่ใช้วิจัยและ ขับเคลื่อน (K)	3. วิเคราะห์ความต่างของนโยบายที่มีความใกล้เคียง (K)	3. ทดสอบทำ Pilot Project/Sandbox (K)	3. จัดสรรทรัพยากรในการขับเคลื่อนและขยายผลในวงกว้าง (P)	3. ติดตามผลตอบรับ (P)
	4.มี action plan สำหรับการพัฒนาสู่ stage 2 (K)	4. กำหนดคุณค่าที่จะส่งมอบของนโยบาย (Value proposition) (K)	4. ประเมินผลกระทบจากนโยบายที่มีต่อบริบทต่าง ๆ (P)	4. วางแผนขับเคลื่อนและบังคับใช้จริงโดยหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบ (P)	
		5. ประเมินความเป็นไปได้ในการดำเนินการ (P)	5. รับฟัง Feedback จาก Stakeholder ใน Pilot project/Sandbox (P)	5. วางแผนการติดตามและประเมินผลหลังมีการบังคับใช้มาตรการ/แนวทางตามนโยบาย (P)	
		6. กำหนดรายละเอียดและขอบเขตที่จำเป็นของ Solution/แนวทางที่เป็นไปได้ (P)	6. พัฒนาแนวทางการขับเคลื่อนและขยายผลนโยบาย (P)		
		7. วิเคราะห์ทรัพยากรที่จำเป็นในการขับเคลื่อน (P)	7. จัดทำนโยบาย/มาตรการ หรือแนวทางตามนโยบายที่พร้อมนำไปปฏิบัติ (P)		
			8. วางแผนการขับเคลื่อนและขยายผลเต็มรูปแบบ		

Policy Evaluation

K = Knowledge development

P = Policy development

Entry

RU Zone

Exit

RU Zone

ปรับปรุงข้อมูล ณ วันที่ 3 มกราคม 2566

การติดตามและประเมินการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

การประเมินผลงานวิจัย และนวัตกรรม

ประเมิน Output, Outcome & Impact 2 ด้าน

- Academic impact
- Economic and societal impact โดยมีตัวอย่างเครื่องมือ เช่น ROI / SROI

เน้นหลักการ Double-loop Learning

การประเมินผลการดำเนินงาน ของ PMU และหน่วยรับงบประมาณ.

(ก.) ด้านความสามารถในการดำเนินการตามแผน

(ข.) ด้านประสิทธิภาพและประสิทธิผล

- ประเมินการนำผลงาน วจน. ไปใช้ประโยชน์ และผลลัพธ์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

(ค.) ด้านกระบวนการทำงาน (Process Evaluation)

- ประเมินกระบวนการของการบริหารจัดการ แผนงาน/ โครงการ ด้าน วจน.

*ใช้ Expert assessment ที่จะต้องไม่มี Conflict of Interest

ผ่านการใช้ระบบสารสนเทศกลางของประเทศ / รวมถึง สกสว. จัดให้มีระบบหนุนเสริมต่างๆ ให้แก่หน่วยรับงบประมาณ.

ภาพรวมการออกแบบการเก็บข้อมูลผลลัพธ์และผลกระทบของงานวิจัยและนวัตกรรม เป็นส่วนหนึ่งของข้อ (ข) 3

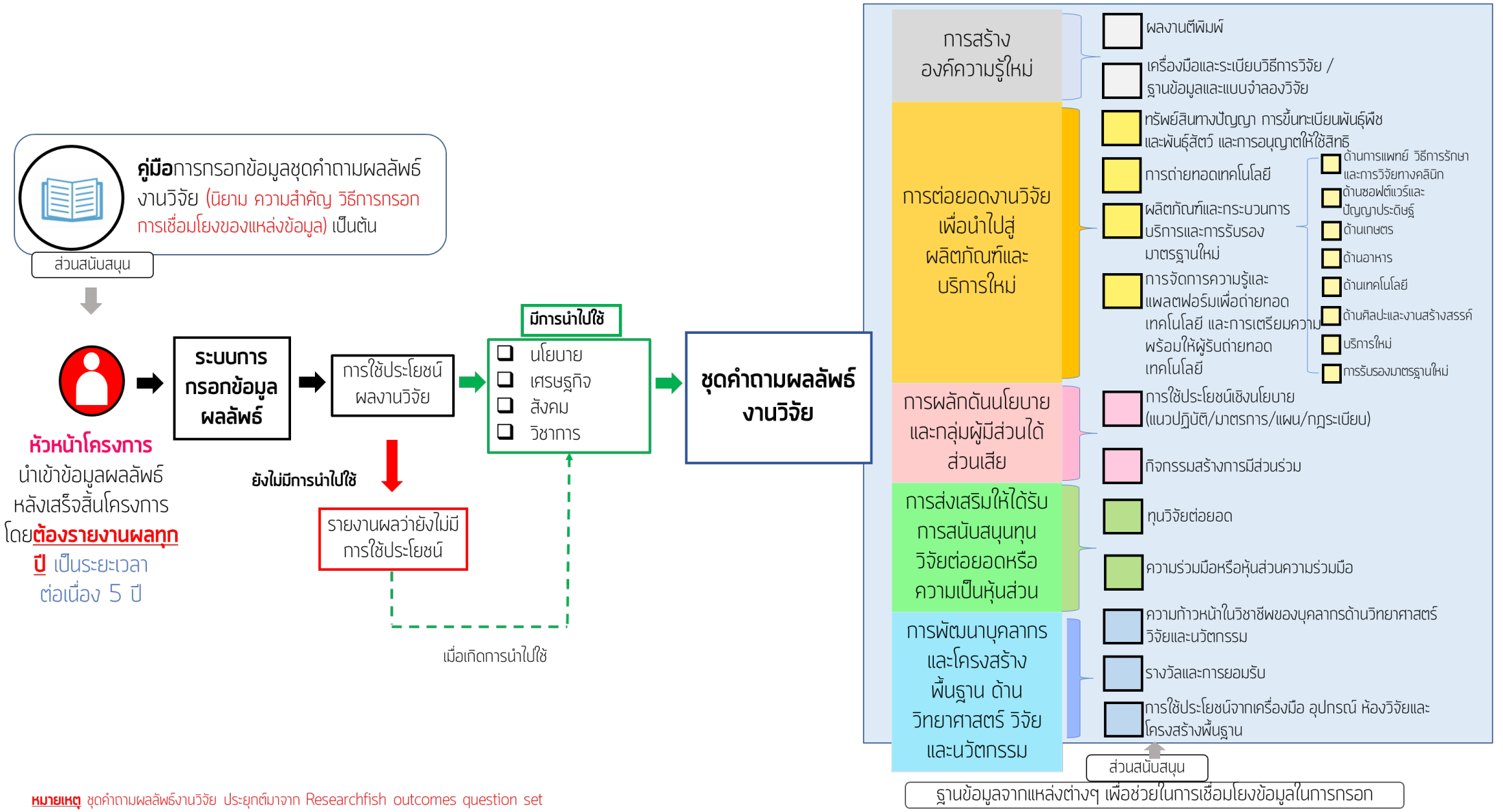

หมายเหตุ ชุดคำถามผลลัพธ์งานวิจัย ประยุกต์มาจาก Researchfish outcomes question set

พระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2564

พระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2564

พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม
พ.ศ. ๒๕๖๔

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔
เป็นปีที่ ๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดจากการให้ทุนของหน่วยงานของรัฐ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศส่วนรวม ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

วันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2564

มีผลบังคับใช้ (ภายหลัง 180 วัน)

วันที่ 7 พฤษภาคม พ.ศ. 2565

สาระสำคัญของ TRIUP Act

ให้ผู้รับทุนสามารถเป็นเจ้าของผลงานวิจัยที่ได้รับทุนสนับสนุนจากรัฐได้

กำหนดหลักเกณฑ์ในการโอนผลงานวิจัยและนวัตกรรม ของผู้เป็นเจ้าของผลงานให้แก่บุคคลอื่นและหน้าที่ของผู้รับโอนผลงาน

ให้อำนาจนายกรัฐมนตรีออกคำสั่ง ให้หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย ใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดจากทุนของรัฐ ในกรณีฉุกเฉินหรือภาวะวิกฤติ

ให้ผู้เป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมต้องใช้ประโยชน์ บริหารจัดการ และรายงานผลการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมต่อผู้ให้ทุน

ให้ผู้ที่ประสงค์จะใช้ประโยชน์ในผลงานวิจัยและนวัตกรรม สามารถขออนุญาตใช้ประโยชน์ได้โดยเสนอเงื่อนไขและค่าตอบแทน

กำหนดหน่วยงาน วิธีการส่งเสริม และการจัดสรรเงินค่าตอบแทนแก่นักวิจัย เพื่อส่งเสริมการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ประโยชน์ในวงกว้าง

แต่ละภาคส่วนได้ประโยชน์จาก TRIUP Act อย่างไร

ภาคเอกชนได้อะไร

1. เอกชนที่ทำวิจัยเองได้สามารถขอเป็นเจ้าของผลงานวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐได้
2. Startup/Spinoff company สามารถระดมทุนได้ง่ายขึ้น เนื่องจากเป็นเจ้าของผลงาน
3. ลดขั้นตอนการเจรจาเพื่อใช้สิทธิงานวิจัยและนวัตกรรมกับเจ้าของผลงานวิจัย (เนื่องจากไม่มีผู้ให้ทุนมาเกี่ยวข้อง)

สถาบันวิจัย มหาวิทยาลัย นักวิจัยได้อะไร

1. สถาบันวิจัย มหาวิทยาลัย และนักวิจัยสามารถเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมได้
2. สามารถได้รับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นที่ได้จากการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม
3. ลดขั้นตอนการเจรจากับภาคเอกชน เพิ่มอัตราการใช้ประโยชน์งานวิจัย

ประชาชน เกษตรกร วิสาหกิจชุมชน ได้อะไร

1. สามารถเข้าถึง appropriate technology เพื่อใช้ในการปรับปรุงกระบวนการผลิตและบริการ และสร้างรายได้เพิ่มขึ้น (เนื่องจากมีงบประมาณและกลไกที่สนับสนุน)

ประเทศได้อะไร

1. มีการปรับเปลี่ยนเข้าสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม ลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างรายได้เพื่อให้หลุดพ้นจากกับดักรายได้ปานกลาง เนื่องจากนักวิจัยมีแรงจูงใจในการสร้างนวัตกรรมให้ส่งถึงมือผู้ใช้
2. ผู้ใช้ประโยชน์เข้าถึงนวัตกรรมได้ง่ายขึ้น และใช้นวัตกรรมเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนประเทศ

การรับทุนถึงความเป็นเจ้าของ

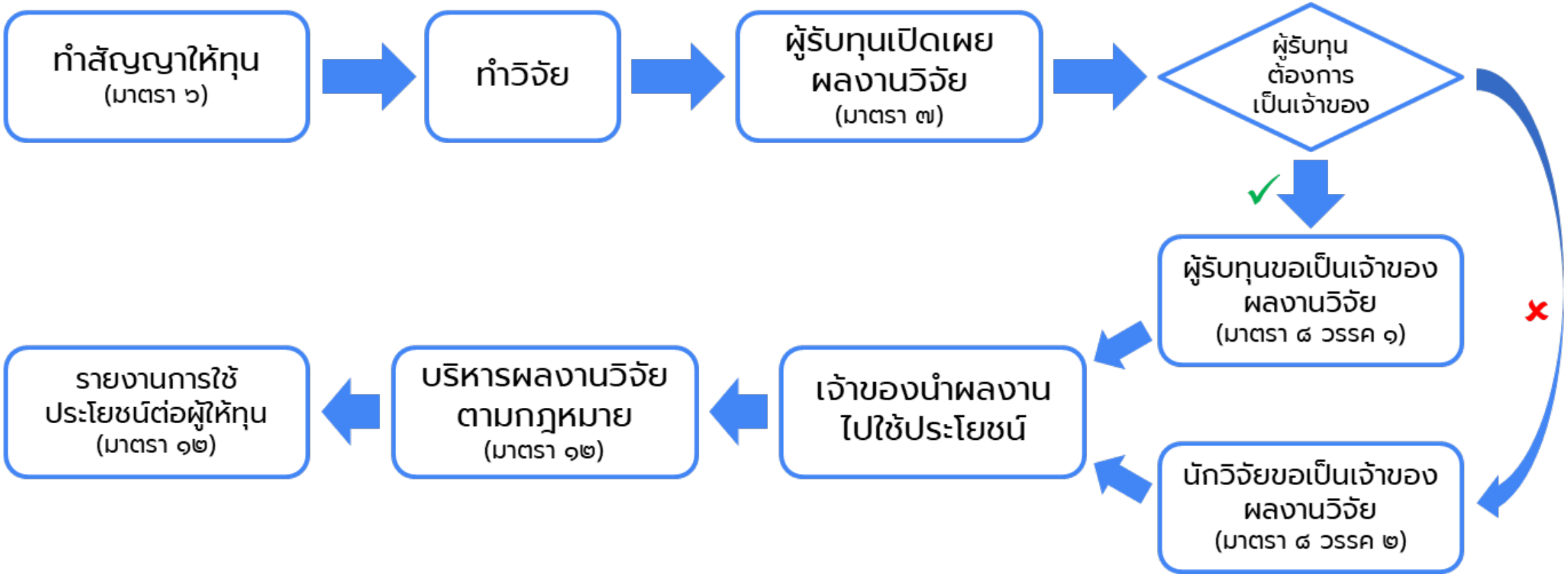

การใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมคืออะไร?

(มาตรา ๕)

- การใช้หรืออนุญาตให้ใช้สิทธิ (licensing) ในผลงานวิจัยและนวัตกรรมในการผลิต ผลิตภัณฑ์ การจัดทำบริการ การปรับปรุงกรรมวิธีการผลิต การจัดโครงสร้างองค์กร การบริหารจัดการ หรือการดำเนินการอื่นใดในเชิงพาณิชย์หรือสาธารณประโยชน์
- การใช้เพื่อการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง หรือวิจัยเพื่อพัฒนาต้นแบบผลิตภัณฑ์หรือต่อยอดผลงาน
- การจำหน่ายจ่ายโอนผลงานวิจัยและนวัตกรรมโดยมีประโยชน์ตอบแทนที่คำนวณเป็นเงินได้ด้วย

ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่อยู่กับหน่วยงานของรัฐ

(มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๗)

- ผู้ให้ทุนมีหน้าที่รายงานผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ตนเป็นเจ้าของ รวมถึงการใช้หรือไม่ใช้ประโยชน์ผลงานนั้น ต่อ กสว.
- หากจะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ กสว. มีอำนาจสั่งให้โอนหรืออนุญาตให้บุคคลใดใช้สิทธิในผลงานวิจัยและนวัตกรรมภาครัฐก็ได้
- หน่วยงานผู้ให้ทุนที่เป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมมีหน้าที่จัดสรรรายได้ให้แก่นักวิจัยด้วย

การจัดสรรงบประมาณ เพื่อสนับสนุนงานมูลฐานตามพันธกิจของหน่วยรับงบประมาณ

Fundamental Fund (FF)

สกสว.

↓

หน่วยรับงบประมาณ

ไม่อยู่ในบังคับของ TRIUP Act

สกสว. : ไม่ใช่ผู้ให้ทุน

หน่วยรับงบฯ : ไม่ใช่ผู้รับทุน

หน่วยรับงบประมาณให้เงินนักวิจัยดำเนินการตามภารกิจ
โดยทำเป็นสัญญาให้ทุน

อยู่ในบังคับของ TRIUP ACT หากหน่วยงานมีวัตถุประสงค์ หรือหน้าที่และอำนาจในการให้ทุนสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมตามกฎหมาย พระราชกฤษฎีกา หรือกฎกระทรวงที่จัดตั้ง หรือแบ่งส่วนงาน ดังนั้น

มหาวิทยาลัย : ผู้ให้ทุน

นักวิจัย : ผู้รับทุน

ตาม TRIUP Act

หน่วยรับงบประมาณให้เงินนักวิจัยดำเนินการตามภารกิจ
โดยไม่ได้ทำเป็นสัญญาให้ทุน แต่ในรูปแบบอื่น
เช่น ประกาศโครงการ เป็นต้น

ไม่อยู่ในบังคับของ TRIUP Act

สกสว. แนะนำรูปแบบนี้เพราะ โดยเจตนารมณ์ของ TRIUP ACT อยากให้ความเป็นเจ้าของตกอยู่กับหน่วยงานเป็นลำดับแรก เนื่องจากมีความพร้อมมากกว่าในการขับเคลื่อนไปสู่การใช้ประโยชน์

- **นิยามสำคัญ**

“เทคโนโลยีที่เหมาะสม”

เทคโนโลยีที่ใช้ในการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นหรือพื้นที่
ทั้งนี้ ซึ่งเหมาะสมกับสังคมและวัฒนธรรมของชุมชนหรือพื้นที่
และมีราคาพอสมควรที่เข้าถึงได้

สาระสำคัญ (มาตรา 18 และมาตรา 19 ของ พ.ร.บ.)

กสว. มีหน้าที่จัดสรรเงินจากกองทุนส่งเสริม วจน.
เพื่อส่งเสริมเทคโนโลยีที่เหมาะสม มาตรา 18

สภานโยบายฯ โดยข้อเสนอของ กสว. มีหน้าที่กำหนดหน่วยงาน มาตรา 19 (1)
และวิธีการส่งเสริมและสนับสนุนการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ประโยชน์

กำหนดให้มีการจ่ายเงินค่าตอบแทนการใช้ประโยชน์แก่นักวิจัยที่ดำเนินการ
อันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการส่งเสริมและสนับสนุนเทคโนโลยีที่เหมาะสม มาตรา 19 (2)

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

หน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ประโยชน์

สกสว

มีหน้าที่และอำนาจในการดำเนินการส่งเสริมและสนับสนุนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ประโยชน์ โดยทำหน้าที่จัดทำแผนและนโยบาย และจัดสรรงบประมาณ รวมทั้งติดตามและประเมินผลการนำงบประมาณดังกล่าวไปใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์

UWN สกว. NIA สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ วช. NRCT

หน่วยงานอื่นที่สภานโยบายฯ กำหนดโดยข้อเสนอของ กสว.

<u>หน่วยงานผู้รับผิดชอบ</u>

หน่วยงานเฉพาะมีหน้าที่และอำนาจให้ทุนสนับสนุนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ประโยชน์

ภาพสรุปการทำความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีที่เหมาะสม

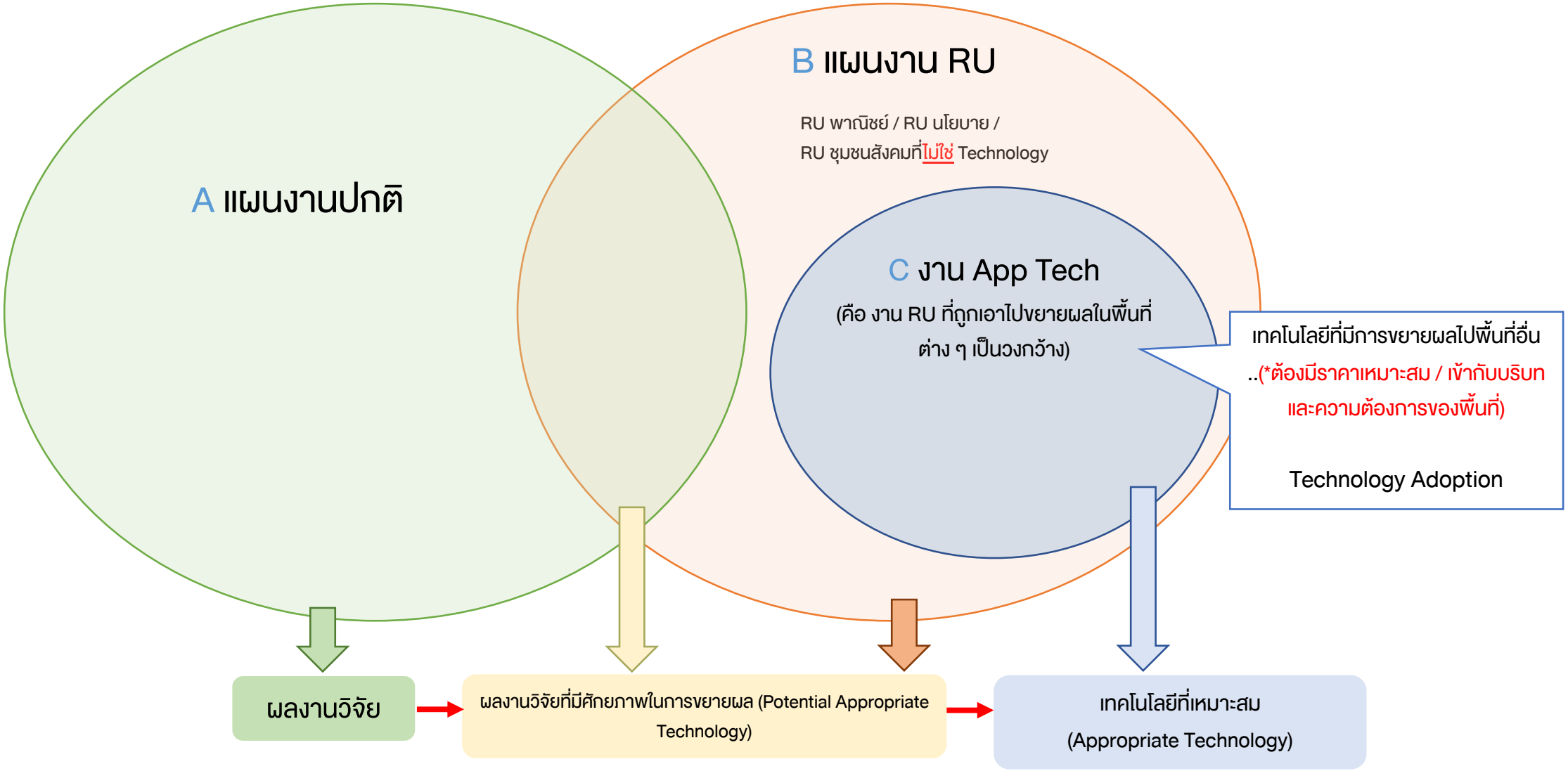

ลักษณะโครงการวิจัยและนวัตกรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เหมาะสม

1. โครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างผลงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อยกระดับผลิตภาพหรือกำลังการผลิต หรือส่งเสริมอาชีพ ผลิตภัณฑ์หรือบริการทางเศรษฐกิจของประชาชนหรือวิสาหกิจในท้องถิ่นหรือชุมชน
2. โครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างผลงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในท้องถิ่นหรือชุมชน หรือเพื่อช่วยเหลือผู้ทุพพลภาพ เด็ก ผู้สูงวัย หรือกลุ่มเปราะบางอื่น
3. โครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน หรือเพื่อสงวนรักษาไว้ซึ่งความหลากหลายทางชีวภาพ ระบบนิเวศและคุณภาพสิ่งแวดล้อม องค์ความรู้พื้นถิ่น หรือวัฒนธรรมของประชาชนหรือชุมชน
4. โครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาเทคโนโลยีที่เหมาะสมที่มีอยู่แล้ว ทั้งที่เป็นสาธารณะและมีเจ้าของจากแหล่งข้อมูลภายในประเทศและต่างประเทศ และสำรวจความต้องการใช้เทคโนโลยีในพื้นที่ต่าง ๆ
5. โครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่มีอยู่เดิมมาพัฒนา ปรับปรุง ต่อยอด ลดต้นทุนการผลิต หรือขยายผลจากต้นแบบ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่สามารถเข้าถึงผลงานนั้นได้อย่างทั่วถึงในราคาที่เหมาะสม
6. โครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาคลังข้อมูลและแพลตฟอร์มเทคโนโลยีที่เหมาะสมหรือนำเทคโนโลยีดังกล่าวไปเผยแพร่และถ่ายทอดให้แก่เกษตรกร วิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจเพื่อสังคม และผู้ประกอบการรายย่อย
7. โครงการส่งเสริมการก่อตั้งศูนย์เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อให้ชุมชนหรือประชาชนในพื้นที่เข้าถึงโดยคิดค่าบริการที่เหมาะสม
8. โครงการอื่นที่เกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เหมาะสม

หลักการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เหมาะสม

01	02	03	04
ดำเนินการเพื่อมุ่งแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในชุมชนหรือต่อประชาชนในพื้นที่เป้าหมาย มิใช่เพื่อประโยชน์ทางพาณิชย์หรือประโยชน์ทางวิชาการเท่านั้น	ให้ความสำคัญกับการรับฟังข้อเสนอแนะและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียหรือประชาชนที่เป็นเป้าหมาย	ต้องคำนึงถึงผลกระทบหรือความเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นต่อวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของประชาชนหรือชุมชน รวมถึงผลกระทบต่อความยั่งยืนด้านทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ ระบบนิเวศ และสภาพแวดล้อมในพื้นที่	คำนึงถึงความซับซ้อน ต้นทุนและความเป็นไปได้ในการเข้าถึงผลงานวิจัยและนวัตกรรมของประชาชนหรือชุมชน

หน้าที่ของหน่วยงานให้ทุนเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ประโยชน์

1	สำรวจความต้องการเทคโนโลยีในพื้นที่ต่าง ๆ และแสวงหาเทคโนโลยีที่เหมาะสมที่จะสามารถตอบสนองความต้องการเทคโนโลยีในพื้นที่นั้น
2	จัดให้มีการประเมินศักยภาพในการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ประโยชน์
3	สร้างเครือข่ายเพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรมกับบุคคลซึ่งมีศักยภาพในการถ่ายทอดหรือขยายผลผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปสู่พื้นที่เป้าหมาย รวมถึงหน่วยงานในระบบวิจัยหรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการส่งเสริมการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีที่เหมาะสม
4	ให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำในการเจรจาและประเมินค่าตอบแทนที่เหมาะสมและเป็นธรรมในการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ประโยชน์
5	เป็นคนกลางในการระงับข้อพิพาทที่อาจเกิดขึ้นจากการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ประโยชน์

การติดตามและประเมินผล

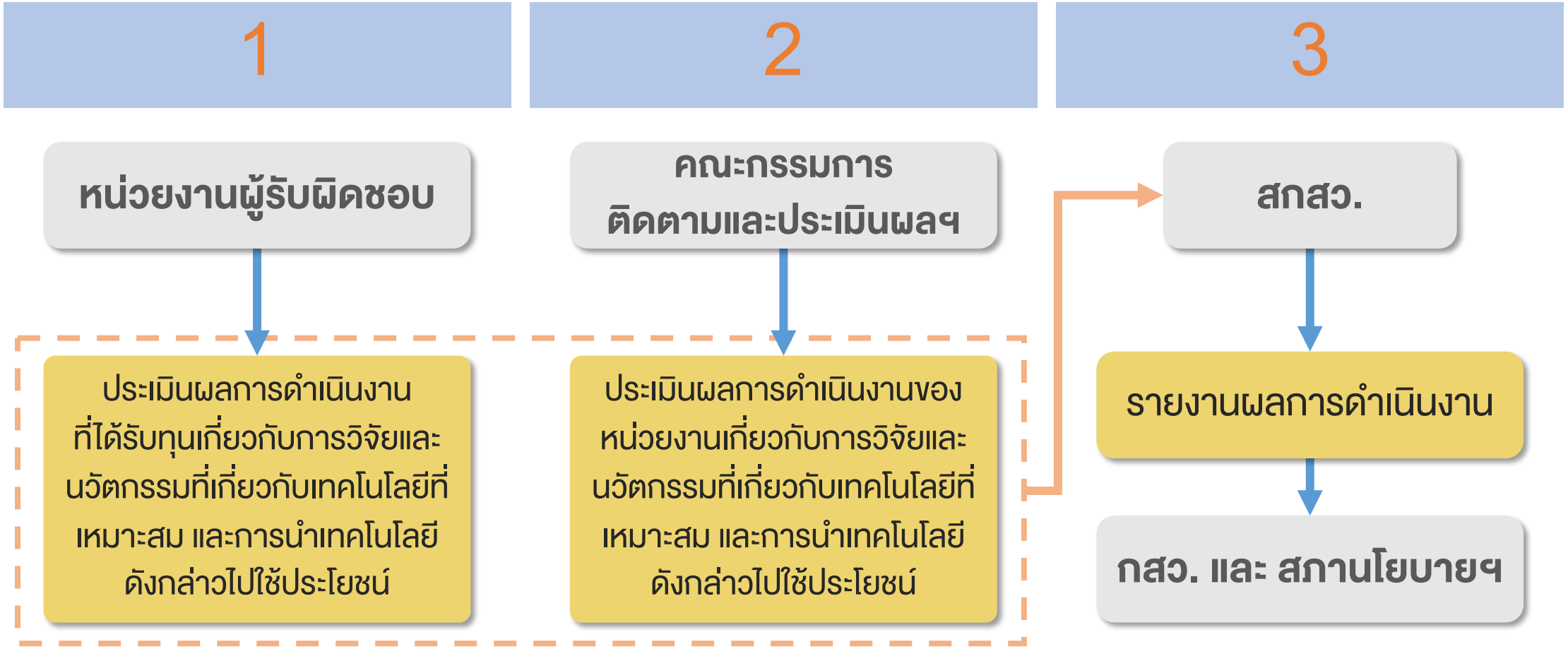

การสนับสนุนชุมชนหรือผู้เป็นเจ้าของเทคโนโลยีที่เหมาะสม *(ข้อ 15)*

1. การศึกษาและวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่เป้าหมายอย่างยั่งยืน

2. การถ่ายทอด ทดสอบนำร่อง หรือขยายผลผลงานวิจัยและนวัตกรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เหมาะสมให้ใช้ประโยชน์ได้จริงในพื้นที่เป้าหมาย

3. การสร้างระบบบริหารจัดการเทคโนโลยีที่เหมาะสมในพื้นที่เป้าหมาย

4. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ความหลากหลายทางชีวภาพ และระบบนิเวศในพื้นที่ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการใช้ประโยชน์เทคโนโลยีที่เหมาะสมอย่างมีประสิทธิภาพในพื้นที่นั้น

5. การประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่จริง

แต่ละภาคส่วนต้องเตรียมตัวอย่างไร

หน่วยงานที่เป็นเจ้าของผลงานวิจัย

(มหาวิทยาลัย สถาบันวิจัย นักวิจัย เอกชนที่ทำวิจัยเอง)

1. หน่วยงานที่เป็นเจ้าของผลงานวิจัยต้องเข้าใจเรื่องการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา และมีกระบวนการหนุนเสริม/ส่งเสริมให้เกิดการใช้ประโยชน์งานวิจัย (บุคลากรที่ทำหน้าที่ส่งเสริมฯ/งบประมาณ)
2. หน่วยงาน นักวิจัย ต้องเข้าใจสิทธิ และหน้าที่ และเข้าใจกระบวนการยื่นแสดงความเป็นเจ้าของ การรายงานการใช้ประโยชน์

** หากผลงานวิจัยไม่ถูกใช้ประโยชน์ภายในระยะเวลา 2 ปี สิทธิความเป็นเจ้าของจะกลับเป็นของหน่วยงานผู้ให้ทุน

หน่วยงานที่ต้องการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัย

(เช่น ภาคเอกชน หน่วยงานรัฐที่มีหน้าที่ขยายผล หรือใช้ประโยชน์ในพื้นที่)

1. ต้องเข้าใจหลักการ กระบวนการในการติดต่อเจรจาเพื่อขอใช้สิทธิ และเข้าใจเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา
2. ติดตามมาตรการสนับสนุนต่าง ๆ ของภาครัฐ

หน่วยงานให้ทุน และจัดสรรงบประมาณวิจัย

1. มีการเตรียมความพร้อมบุคลากรและระบบการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญา และติดตามการใช้ประโยชน์
2. มีกระบวนการหรือกลไกในการส่งเสริม/หนุนเสริม และติดตามให้หน่วยงานที่รับทุนสามารถผลักดันให้งานวิจัยเกิดการใช้ประโยชน์เต็มประสิทธิภาพ

สรุปสิ่งที่หน่วยงานควรเตรียมการเพื่อการขับเคลื่อน RU

1. นโยบายส่งเสริมสนับสนุนการทำ RM และ RU เพิ่มขึ้น อาทิ
   - ทรัพยากร (กำลังคน งบประมาณ ฯลฯ)
   - การจัดการความรู้ และตรวจสอบความพร้อมใช้ของผลงานวิจัยและนวัตกรรม
   - การวิเคราะห์และสังเคราะห์โจทย์/ความต้องการจากฝั่ง Demand ในพื้นที่/อุตสาหกรรมเป้าหมาย เพื่อยกระดับสู่การสร้างผลกระทบในวงกว้าง
   - การถ่ายทอดงานวิจัยกับผู้ใช้ประโยชน์เป้าหมายในพื้นที่ / การโน้มน้าวผู้มีอำนาจตัดสินใจเชิงนโยบาย
2. กลไกเชื่อมต่อ/ส่งต่อผลงานวิจัยและนวัตกรรม (ทั้งจากในและนอกหน่วยงาน) สู่การต่อยอด/ขยายผล
3. กลไกการขับเคลื่อนร่วมกับหน่วยงานเครือข่าย
4. กลไกการติดตามและวิเคราะห์ผลลัพธ์และผลกระทบอย่างเป็นระบบ

แพลตฟอร์มกลางเชื่อมโยงระหว่าง Demand และ Supply

เทคโนโลยีที่เหมาะสม (Appropriate Technology)

- สาระสำคัญ *(ร่าง ระเบียบสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติว่าด้วยการส่งเสริมและสนับสนุนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เหมาะสมไปใช้ประโยชน์ พ.ศ. ....)*

หมวด 2 ข้อ 13 กำหนดให้ สกสว. มีหน้าที่

(1) เชื่อมโยงฐานข้อมูลการวิจัยและนวัตกรรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เหมาะสมของประเทศ

(2) ให้คำปรึกษา คำแนะนำและความช่วยเหลือแก่หน่วยงานตามข้อ 5 และข้อ 6 และหน่วยงานอื่น

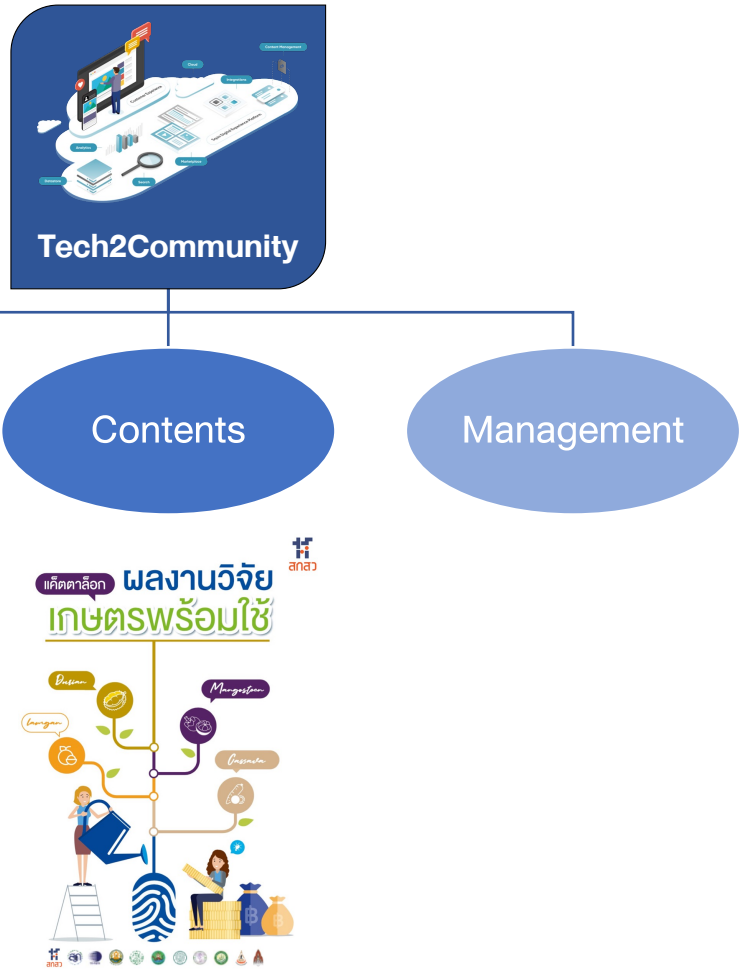

(ร่าง) แนวคิดแพลตฟอร์มกลางเชื่อมโยงระหว่าง Demand และ Supply

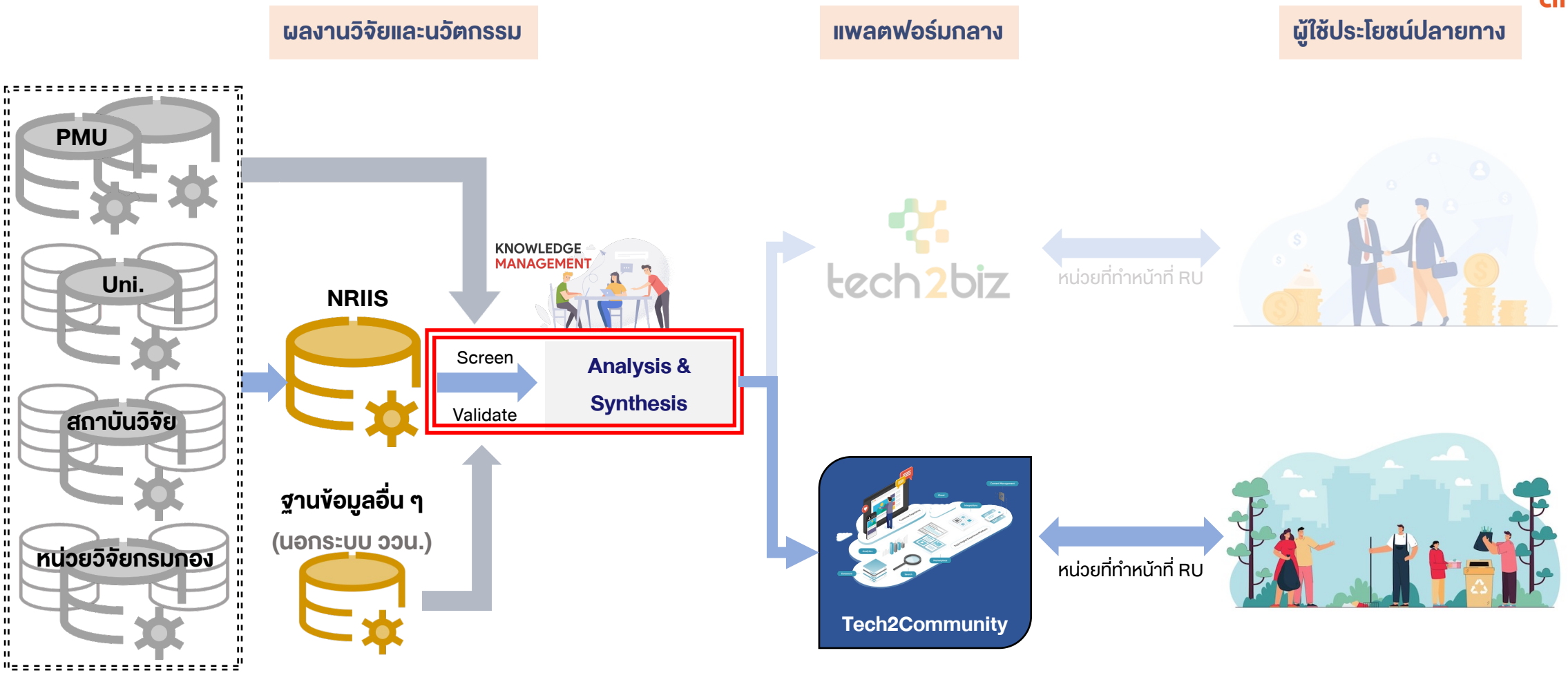

ตัวอย่างเทคโนโลยีที่เหมาะสม

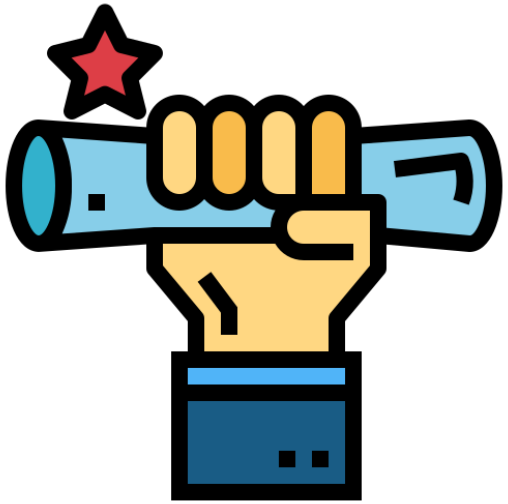

เทคโนโลยีและการถ่ายทอดความรู้
เพื่อการจัดการโรคอุบัติใหม่สำหรับฟาร์มปลานิลและปลานิลแดงในประเทศไทยและต่างประเทศ

คณะผู้วิจัย

รศ.น.สพ.ดร. วิน สุรเชษฐพงษ์
คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
(หัวหน้าโครงการ)

นางสาวปุณธนาฒย์ ทัตดิยพงศ์
คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นางสาวจิดาภา แย้มเกษม
คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นางสาวเมธปิยา เข็มทอง
คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สพ.ญ.ดร.สิริกร กิติโยดม
คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ดร.ธีรพงศ์ ยะทา
คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

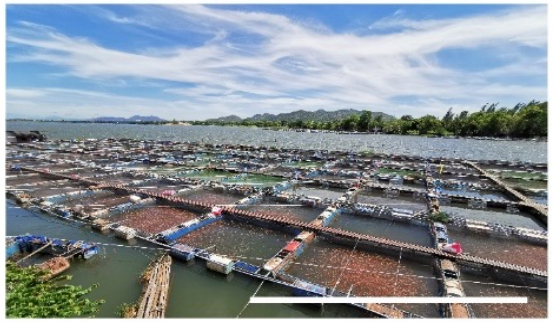

> *"เทคโนโลยีและการถ่ายทอดความรู้ เพื่อการจัดการฟาร์มปลานิล สำหรับเกษตรกรไทย และส่งผลกระทบขนาดใหญ่ในระดับโลก"*

เทคโนโลยีและผู้ใช้ประโยชน์

ผลงานนี้จึงเป็นการบูรณาการองค์ความรู้และเทคโนโลยีเพื่อนำไปสู่การจัดการโรคภายในฟาร์มปลานิลอย่างยั่งยืน ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ฟาร์มปลานิลและปลานิลแดงในประเทศกว่า 1,451 ตำบล ซึ่งสามารถส่งผลกระทบในวงกว้างต่อเกษตรกร ให้สามารถพึ่งพาตนเองและเลี้ยงปลาให้มีอัตรารอดเพิ่มขึ้น ทั้งการค้นพบเชื้อไวรัสเป็นครั้งแรกในประเทศไทย การแยกเชื้อไวรัส การพัฒนาวิธีตรวจวินิจฉัยโรค การศึกษากลไกก่อโรคและการตอบสนองทางภูมิคุ้มกัน วิธีเก็บตัวอย่างภายในฟาร์ม การประยุกต์ใช้องค์ความรู้และเทคโนโลยีเพื่อป้องกันโรคในฟาร์มปลา เช่น ศึกษาประสิทธิภาพของยาฆ่าเชื้อ การใช้สารเสริมโปรไบโอติกหรือยาต้านเชื้อไวรัส การนำหลักความปลอดภัยทางชีวภาพไปใช้จัดการฟาร์ม ตลอดจนการพัฒนาชุดตรวจวินิจฉัยโรคและวัคซีนป้องกันโรคแบบแช่จากอนุภาคนาโนที่ใช้งานง่าย เพียงนำลูกปลาลงไปแช่ เหมาะสำหรับลูกปลาขนาดเล็ก ต้นทุนต่ำ ไม่เกินตัวละ 50 สตางค์ และง่ายต่อการใช้ภายในฟาร์มของเกษตรกรรายย่อย ซึ่งพบว่าสามารถเพิ่มอัตรารอดของปลาระหว่าง 50–70%

ปัญหา

ปลานิล (Oreochromis nilotious) และปลานิลแดงหรือปลาทับทิม (Oreochromis spp.) เป็นปลาที่มีการเพาะเลี้ย
และเป็นปลาเศรษฐกิจอันดับสองของโลก มีมูลค่าปีละ 7,000 ล้านเหรียญสหรัฐ เกษตรกรไทยมีอาชีพเกี่ยวกับปลานิลประมาณ 30
ไวรัสอุบัติใหม่ **"โรคปลานิลและปลานิลแดงตายเดือน"** ซึ่งก่อให้เกิดอัตราการตาย 40–100 % เกิดจากเชื้อไวรัสชื่อ ทิลาเปียเลค
(Tilapia Parvovirus: TiPV) โดยปัญหาการระบาดของโรค ส่งผลเสียทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมโดยเฉพาะเกษตรกรรายย่อยที่มีต
ประมาณ 200–400 ล้านบาท/ปี อีกทั้งส่งกระทบต่อการส่งออกและถูกยกเป็นประเด็นในการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ

ผู้ได้รับประโยชน์

- เกษตรกรผู้เลี้ยงปลานิลใน พื้นที่กว่า 1,451 ตำบล

ผลกระทบ

- ลดความเสียหายทางเศรษฐกิจ > 600 ลบ./ปี
- ลดต้นทุนการผลิต ~60–120 ลบ.

ผลกระทบ

การป้องกันโรคปลานิลในประเทศไทยสามารถลดความเสียหายเชิงเศรษฐกิจได้ 600 ล้านบาท/ปี การช่วยเพิ่มอัตรารอดให้กับลูกปลา 10–20% จะสามารถลดต้นทุนการผลิตปลาให้กับเกษตรกรประมาณ 60–120 ล้านบาท/ปี ส่วนวัคซีนที่กำลังพัฒนา มีมูลค่าผลกระทบที่เกิดกับเกษตรกรประมาณ 300 ล้านบาท ในระดับนโยบายผลของงานวิจัยยังถูกนำไปใช้กำหนดนโยบายระดับประเทศ และนานาชาติ โดยถูกบรรจุและอ้างอิงในเอกสารขององค์การระหว่างประเทศ เช่น FAO, OIE, NACA ทำให้เกิดการนำเทคโนโลยีและองค์ความรู้ไปขยายผลกับเกษตรกรที่เลี้ยงปลานิลทั่วโลกผ่านการแปลเป็นภาษาท้องถิ่น เช่น ภาษาสเปนในประเทศเม็กซิโกและเปรู ทำให้เกิดการขยายขอบเขตผลกระทบของงานวิจัยไปสู่ครัวเรือนที่เลี้ยงปลานิลในอีก 45 ประเทศ และยังมีบุคลากรจากหน่วยงานราชการ กรมประมง และการควบคุมโรคในสัตว์น้ำ 1,000 คน จาก 22 ประเทศ เช่น Zimbabwe, Nigeria, Egypt, Uganda, Tanzania, Peru, Brazil, USA, Mexico, Vietnam, Indonesia, Malaysia, Philippines, India, Myanmar, Cambodia และ China ได้ผ่านการอบรมหลักสูตรระยะสั้น 7–14 วัน ที่จัดขึ้นโดย FAO และ NACA (พ.ศ.2560–2564) ทำให้เกิดการขยายผลกระทบไปสู่เกษตรกรที่เลี้ยงปลาอีกหลายแสนครอบครัวทั่วโลก

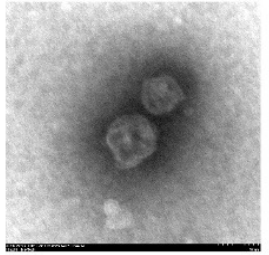

มาตรการป้องกันการทุจริตเชิงนโยบาย

การวิจัยนี้ได้ศึกษาวิจัยปรากฏการณ์ของกระบวนการทุจริตเชิงนโยบาย และค้นหามาตรการในการป้องกันที่เหมาะสมกับบริบทของไทยและสามารถนำมาใช้ได้จริง

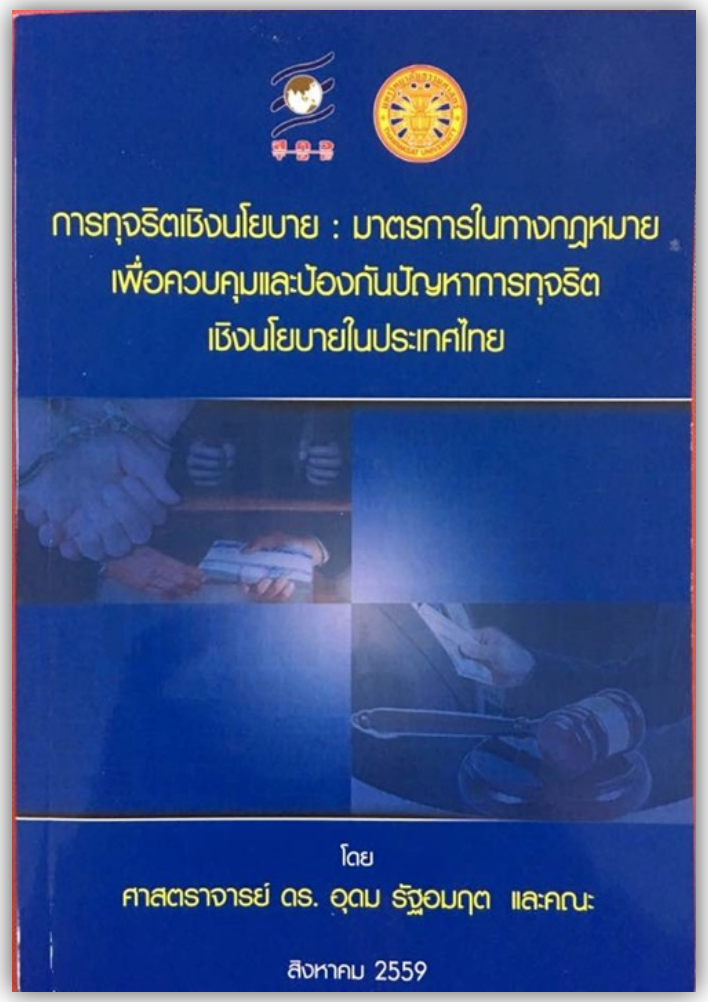

ผลการศึกษา ได้มีการกำหนดกฎเกณฑ์ในการดำเนินโครงการตามนโยบายของรัฐบาล *ตั้งแต่การประเมินความเป็นไปได้ ประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ หรือวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่สังคม* เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจดำเนินโครงการ

มาตรการป้องกันการทุจริตเชิงนโยบาย

ข้อเสนอจากงานวิจัยได้ผลักดันไปสู่บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ได้แก่

มาตรา 258 ก. (3) เรื่องการปฏิรูปประเทศทางการเมือง โดยการสร้างกลไกในการตรวจสอบนโยบายของพรรคการเมือง และมาตรา 162 ประกอบมาตรา 244 และมาตรา 245 เรื่องกลไกตรวจสอบการดำเนินนโยบายของคณะรัฐมนตรีและการตรวจสอบโดยคณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. และคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

นำไปสู่การบัญญัติกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายอาญาที่เกี่ยวข้องอีกด้วย

RU ชวนคิด

ประเด็นชวนคิด

1. หน่วยงานท่านมีกลไก/ตัวอย่างการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์เป็นอย่างไร
2. หน่วยงานท่านมีปัญหา/อุปสรรคในการผลักดันการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์หรือไม่ อย่างไร
3. หากต้องการขยายผลให้เป็น High Impact หรือมีผู้ได้รับประโยชน์ในวงกว้าง ควรเพิ่มเติม Actor หรือเพิ่มกลไกอะไรเข้าไป
4. ปัจจัย/กลไกใดที่ท่านต้องการหนุนเสริมเพื่อให้การดำเนินงาน RU ของหน่วยงานท่านบรรลุเป้าหมาย

THANK YOU

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม (สกสว.)

ชั้น 14 อาคาร เอส เอ็ม ทาวเวอร์
979/17-21 ถนนพหลโยธิน
แขวงสามเสนใน เขตพญาไท
กรุงเทพฯ 10400

T +662 212 2641
T +662 212 2642
E contact@tsri.or.th
www.tsri.or.th